

Variációs gyakorlatok egyetlen témára

(részlet)

- var. 6. *holnapra is megmarad ez az asztal, ahogy időben
mozdulatlanná válik e kéz is, csak megáll
fehér történeted partján, lebegő
selymei hozzák egykori mesterek próbáló
napjait: anyám ételt készít, a tej forr s jó
állataink megálmodják a napokat, a napokat,
hol időtlenné válik ez az asztal meg e kéz is,
s az ifjak lovaikkal a tengernek ugratnak, kereszt
nélküli ablakokba kapaszkodik a Nap, egy
régirégi történet toboroz kemény, sötét vasakba
öltözött hadakat, lassan megindul feléd a
kietlen, szomorú part, feléled a város, mint
ahogy még száz és száz évekig, s a szorgos
mesterek, durva fából ácsolt műhelyeik mélyén,
megszövik halálad szép vásznait.*
- var. 7. *már szinte véletlenek választásaim,
mert egyes napokon utolsónak akarok a
föllelkesült hátrahagyottak közé állni, a küldöncöt
várni, ki elhozza a régi, foszló fényképeken
múltba hátráló, párás arcok bánatát; s vannak
napok, melyek valóban először jönnek el: egyre frissebben
lobbantva távoli földrészek tüzeit, s a reggel is csak
olyan reggel, mintha jönne egy délután is,
megbocsájthatatlan kétségekkel: hogy majd a sötétben,
mikorra érvénytelenné fakulnak
a Nap színei,
visszafordulhat minden: reggel ugyanott leszünk,
ugyanazok, s csak a rohanó
napok árnyékai hullnak valami
idegen, alaktalan halomba.*
- var. 8. *az idő meg csak halad s hullámként folyton visszatér,
látom: ez volt az út, a völgy s talán a ház is, a
folyó ide már fáradtan ér s a gyerekkor se több, csak ártalmas
példázat: az ár ágyamig vonszolt, hogy tartott — lélegző táj:
folyton mozdulnak pihék, egy fej a térdemen: még átölelek
minden partot, alighogy éjszakába indult
a vidék; az álom felbukkan s elmerül szelíden
a váll, az évszak szüntelen ontja az életet s
közben a sötétben minden valóra válik: egyre
gazdagabb a félelem egyetlen fény elég lesz s
kiválaszt magából ismeretlenül is, mintha*

*lépdelnél, céltalan burjánzó ösvényeken, s ha
kiáltásként eléd bukik a ház:
a fölhasadó ablakok mögött, a fájdalmas
ébredésben felsóhajt az ágy.*

- var. 9.** *menjünk egész közel a fákhöz, ott, a valóság színei
átfordulnak emlékeink elfakult, szétfolyó foltjaiba,
véletlen megeshet, hogy egy különváló, mozdulatlanul
lebegő lombozatban újból föltűnnek életünk akaratlan
szereplői, ott, ott egész közel azokhoz a történetekhez,
amik nem is voltak történetek, mert semmi nem
lehetett nélküled, s hogy is lehetnél más, mint
amit oda képzelek a fák közé, amik épp úgy
nincsenek, ahogy a kert számlálhatatlan helyszíneivel
eltűnik egyszerre csak, ott, ahol talán én sem,
s egyáltalán semmi nem akarta önmagát, de ott,
ott végre, mintha összebb húzódna az alkonyat s
egy régi fényképen, amire nem is emlékezhetél,
megmozdulnak lassan egy nagyon távoli történet árnyai,
ott, látod, most közelebb lépsz s gyöngéden indul kezéd . . .*
- var. 10.** *mert hihetlenné válik egyszer e sétánk is, odalesz
a délután is és emlékezni próbálunk majd, pedig itt olyan
egyszerű! akaratlanul is megfogalmazódnak kérdéseink:
hová forognak el az elénk fölfeszülő alkonyat nagy üveg-
táblái? itt megálltunk, hogy a levegő, amiért órákon át
gyalogoltunk, követve a töltés szelíd íveit, alig érezhetően
remegjen körülöttünk, álltunk csak, fölkínálva a
legtöbbet: hosszasan áramolhatott ez a
megfoghatatlan semmi, s perceket hagytunk elveszni
egy tékozló gazdagságban. Ha úgy éreznénk, mondtad,
hogy akár holnap, de évek haladtával is könnyebb
legyen majd szólni, elmesélni azt, ami most nem történik
meg, talán akkor megtudnánk, a miénk lenne egykor ez a
délután, ez a töltés . . . álltunk még egy darabig, szótlán
ámulattal figyeltük egy távoli ház felizzó ablakait.*